

AKTYVIOS DARBO RINKOS POLITIKOS ĮTAKA UŽIMTUMO IR GYVENIMO KOKYBEI

Tatjana Bilevičienė
Mykolo Romerio universitetas, Lietuva
tbilev@mruni.eu

Tikslas – Išanalizuoti užimtumo ir gyvenimo kokybės sąsają ir išnagrinėti aktyvios darbo rinkos politikos įtaką užimtumo ir gyvenimo kokybei.

Metodologija – Dokumentų analizės metodas taikytas išnagrinėti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių taikymo galimybes. Lyginamuoju metodu analizuojama dabartinė užimtumo ir gyvenimo kokybės rodyklių sistema bei naujai siūlomi rodikliai. Statistiniai metodai taikomi rodiklių statistinei analizei.;

Rezultatai – Sukurti reikiamas produktyvaus užimtumo galimybes ir užtikrinti nuolatinius pragyvenimo šaltinius yra viena svarbiausių ir sunkiausių kiekvienos visuomenės užduočių. Kuo didesnio žmonių skaičiaus įtraukimas į geros kokybės užimtumą yra geriausias būdas padidinti jų ekonomines bei socialines galimybes ir kartu – socialinę sanglaudą. Aktyvioji darbo rinkos politika gali užtikrinti bedarbių galimybę dalyvauti darbo rinkoje. Užimtumo kokybė yra glaudžiai susijusi su konkurencingos ir žiniomis paremtos ekonomikos siekiu. Kokybė susijusi ir su darbo vietos charakteristikomis, ir su platesne darbo rinkos sąvoka. Ji apima vidinę darbo kokybę, įgūdžius, visą gyvenimą trunkantį mokymąsi ir karjerą, lygybę, darbuotojų sveikatą ir saugą, lankstumą ir saugumą, įtraukimą ir darbo rinkos prieinamumą, darbo organizavimą ir darbo bei asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, socialinį dialogą ir darbuotojų dalyvavimą, įvairovę ir diskriminacijos nebuvimą, bendrą darbo veiklą. Straipsnyje nagrinėjamas ADRP poveikis užimtumo ir gyvenimo kokybės gerinimui.

Tyrimo ribotumas – Tyrimui pasirinkti tik Lietuvos statistikos duomenys. Nagrinėjama dalis rodiklių, charakterizuojančių tiriamus procesus.

Praktinė reikšmė – Kompleksinis požiūris į aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įtaką ne tik užimtumui, bet ir užimtumo kokybei skatina tinkamų priemonių pasirinkimą.

Aktyvios darbo rinkos politikos ir gyvenimo kokybės ryšio nustatymas leidžia įvertinti šių priemonių taikymo socialinę reikšmę. Tai gali daryti įtaką praktinėms sprendimams.

Orginalumas/Vertingumas – Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas pripažįsta, kad pastaraisiais metais padaryta pažanga pasaulio ir Europos lygmeniu kuriant bendrąjį vidaus produktą papildančius rodiklius, ypač tuos, kurie atspindi žmonių gyvenimo kokybę ir socialines sąlygas, susijusias su ekonominių sistemų tvarumu. Tačiau šios sistemos kūrimas nėra baigtas. Rodiklių sąrašas gali būti tikslinamas, siekiant kuo geriau įgyvendinti gyvenimo kokybės matavimui keliamus uždavinius. Atliktas tyrimas nagrinėja tradicinių ir netradicinių rodiklių sąsają, Kompleksiškai analizuoja ekonominius ir socialinius darbo rinkos politikos aspektus, jų poveikį gyvenimo kokybei.

Raktiniai žodžiai: Aktyvi darbo rinkos politika, Užimtumo kokybė, gyvenimo kokybė, ekonominiai rodikliai, gyvenimo kokybės rodikliai.

Tyrimo tipas: tyrimo pristatymas, atvejo analizė, literatūros apžvalga.